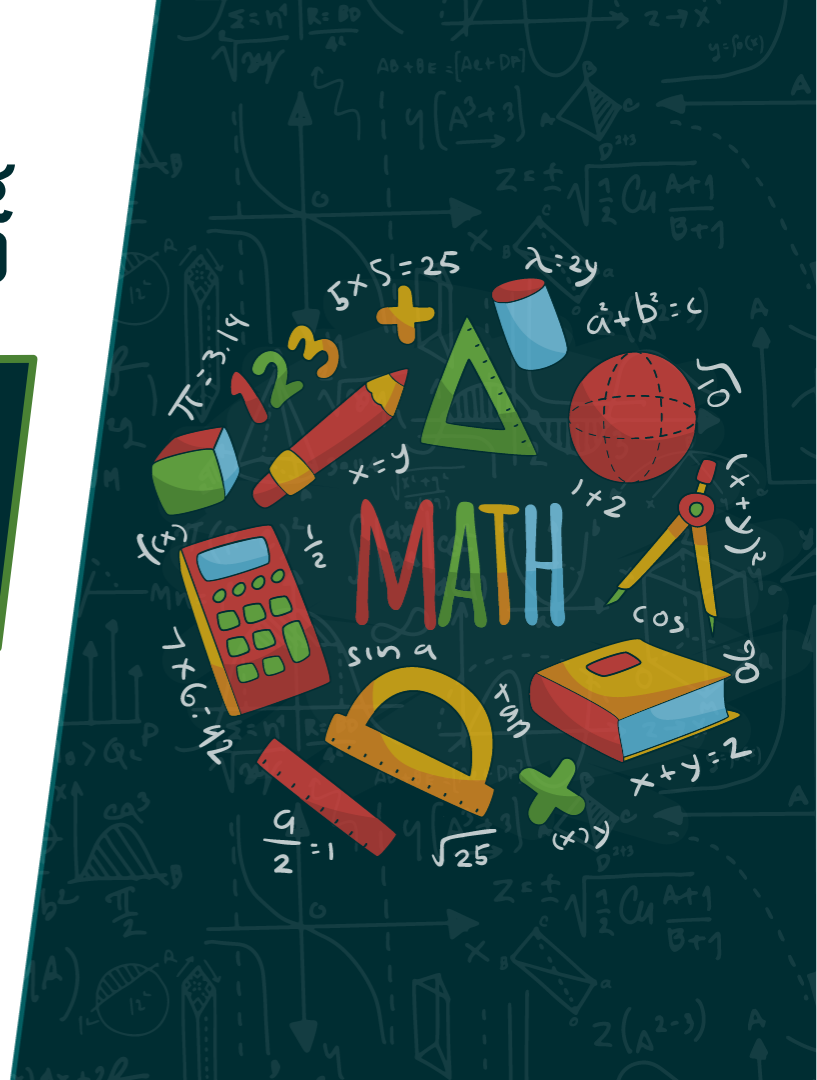
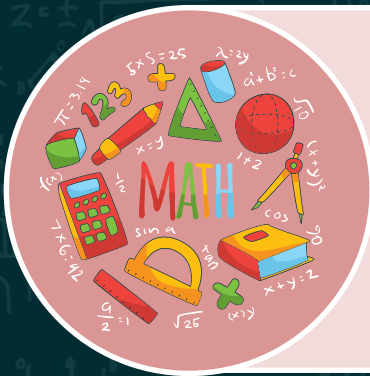

รายวิชา คณิตศาสตร์

เรื่อง การบวกและ การลบเอกนาม

รหัสวิชา ค22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ผู้สอน ครุณรงค์นุช สุกใส

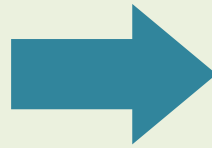

การบวกและ การลบเอกนาม

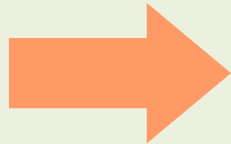

ส่วนที่เป็นค่าคงตัว เรียกว่า

สัมประสิทธิ์

ผลบวกของเลขชี้กำลังของตัวแปรแต่ละตัว เรียกว่า

ดีกรีของเอกนาม

พิจารณา **เอกนาม** ต่อไปนี้
ว่ามีอะไรเหมือนหรือแตกต่างกันบ้าง

$$12x^3y \text{ และ } 3x^3y$$

ต่างกันเฉพาะส่วนที่เป็นสัมประสิทธิ์
ส่วนที่เป็นผลคูณของตัวแปรจะเหมือนกัน

เอกนามทั้งสองเอกนามนี้ เรียกว่า เอกนามคล้าย

เอกนามสองเอกนาม**คล้ายกัน** ก็ต่อเมื่อ

- 1) เอกนามทั้งสองมีตัวแปรชุดเดียวกัน และ
- 2) เลขชี้กำลังของตัวแปรตัวเดียวกันในเอกนาม

เท่ากัน

ตัวอย่างเอกนามคล้าย

1) $5x$ และ $-4x$

เป็นเอกนามคล้าย

2) $2xy^2$ และ $4y^2x$

เป็นเอกนามคล้าย

เนื่องจาก เอกนามทั้งสองมีตัวแปรชุดเดียวกันและ
เลขชี้กำลังแต่ละตัวในเอกนามเท่ากัน

ตัวอย่างเอกนามคล้าย

3) $35p^4q^3r^2$ และ $17p^2q^3r^4$

ไม่เป็นเอกนามคล้าย

เนื่องจาก เอกนามทั้งสองมีชุดตัวแปรแตกต่างกัน
และเลขชี้กำลังแต่ละตัวในเอกนามไม่เท่ากัน

ใบงานที่ 2.1 เรื่อง เอกนามคล้าย

คำชี้แจง

ให้นักเรียนจับคู่เอกนามที่คล้ายกันต่อไปนี้
(ข้อละ 1 คะแนน)

ใบงานที่ 2.1 เรื่อง เอกนามคล้าย

_____ 1) $4x^2y$

_____ 2) $-12xy^2$

_____ 3) $32xy$

_____ 4) $-9x^2y^3$

_____ 5) 3

ก. $3x^2y^3$ ฉ. $-x^2$

ข. $6xy$ ช. $-7x^3y^3$

ค. $2x^3$ ซ. $5y^2x$

ง. $-zx$ ฅ. x

จ. $\frac{1}{2}$ ฉ. $2x^2y$

ใบงานที่ 2.1 เรื่อง เอกนามคล้าย

_____ 6) $-10x$

_____ 7) $16xz$

_____ 8) $13x^3$

_____ 9) $-35x^3y^3$

_____ 10) $15x^2$

ก. $3x^2y^3$ ฉ. $-x^2$

ข. $6xy$ ช. $-7x^3y^3$

ค. $2x^3$ ซ. $5y^2x$

ง. $-zx$ ฅ. x

จ. $\frac{1}{2}$ ฉ. $2x^2y$

ผลบวกของเอกนาม

ผลบวกของเอกนามที่คล้ายกัน

= (ผลบวกของสัมประสิทธิ์) $\times$ (ส่วนที่อยู่ในรูป
ของตัวแปรหรือการคูณกันของตัวแปร)

เอกนามที่ไม่คล้ายกัน

ไม่สามารถเขียนผลบวกในรูปเอกนามได้

ผลบวกของเอกนาม

ตัวอย่างที่ 1 จงหาผลบวกของ $y + (-7y)$

$$\begin{aligned}\text{วิธีทำ } y + (-7y) &= [1+(-7)]y \\ &= -6y\end{aligned}$$

ตอบ $-6y$

ผลบวกของเอกนาม

ตัวอย่างที่ 2 จงหาผลบวกของ $4xy^2 + 9xy^2$

$$\begin{aligned}\text{วิธีทำ } 4xy^2 + 9xy^2 &= (4 + 9)xy^2 \\ &= 13xy^2\end{aligned}$$

ตอบ $13xy^2$

ผลบวกของเอกนาม

ตัวอย่างที่ 3 จงหาผลบวกของ $(-2y^2) + 9y^2 + 11y^2$

$$\begin{aligned}\text{วิธีทำ } (-2y^2) + 9y^2 + 11y^2 &= [(-2)+9+11] y^2 \\ &= 18y^2\end{aligned}$$

ตอบ $18y^2$

ผลลบบของเอกนาม

ผลลบบของเอกนามที่คล้ายกัน

= (ผลลบบของสัมประสิทธิ์) $\times$ (ส่วนที่อยู่ในรูป
ของตัวแปรหรือการคูณกันของตัวแปร)

เอกนามที่ไม่คล้ายกัน $3x - 2x^2$ ไม่ได้

ไม่สามารถเขียนผลลบบในรูปเอกนามได้

ผลลบของเอกนาม

ตัวอย่างที่ 4 จงหาผลลบของ $3x^2y - 5x^2y$

$$\begin{aligned}\text{วิธีทำ } 3x^2y - 5x^2y &= [3 - 5] x^2y \\ &= -2x^2y\end{aligned}$$

ตอบ $-2x^2y$

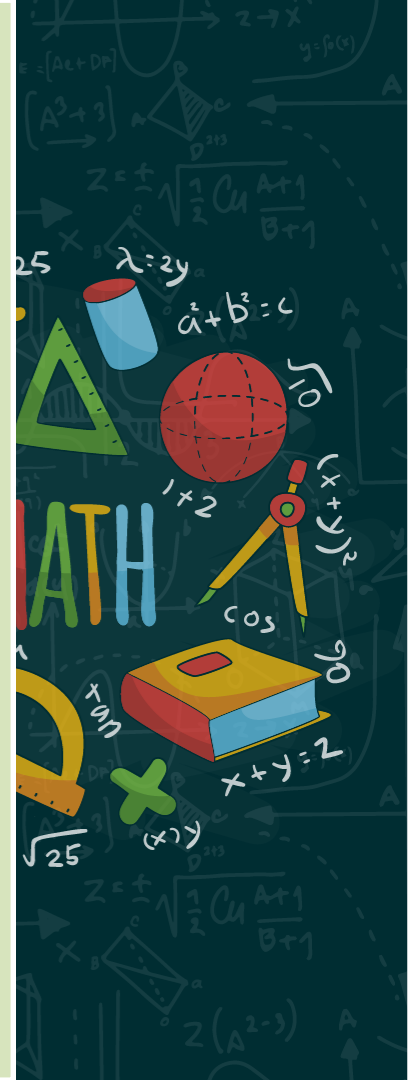

ใบงานที่ 2.2

เรื่อง การบวกและการลบเอกนาม

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมคำตอบการบวกและการลบ
เอกนามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (ข้อละ 1 คะแนน)

ใบงานที่ 2.2 เรื่อง การบวกและการลบเอกนาม

1. $5x + 10x = \dots\dots\dots$

2. $24m - 12m = \dots\dots\dots$

3. $8x + 16x = \dots\dots\dots$

4. $18xy - 12xy = \dots\dots\dots$

5. $ab - 5ab = \dots\dots\dots$

ใบงานที่ 2.2 เรื่อง การบวกและการลบเอกนาม

$$6. 16x^2y + 20x^2y = \dots\dots\dots$$

$$7. -9m + 3m = \dots\dots\dots$$

$$8. 12mn + 14mn + (-3mn) = \dots\dots\dots$$

$$9. 7abc - 21abc = \dots\dots\dots$$

$$10. 11x - 33x + 2x = \dots\dots\dots$$

สรุป

- เอกนามคล้าย
- ผลบวกของเอกนาม
- ผลลบของเอกนาม

